REZOLUCIJA (EU) 2020/1875 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 14. svibnja 2020.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (prije 11. rujna 2018.: Europska agencija za sigurnost zračnog prometa) za financijsku godinu 2018.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa za financijsku godinu 2018.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za promet i turizam,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0074/2020),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima [1] Agencije Europske unije za sigurnost zračnog promet („Agencija") za financijsku godinu 2018. njezin konačni proračun iznosio 197 871 000 EUR, što je povećanje od 3,27 % u odnosu na 2017. godinu; budući da 36 915 000 EUR proračuna Agencije dolazi iz proračuna Unije [2], a 102 992 000 EUR su prihodi od naknada i pristojbi;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2018. („izvješće Revizorskog suda") izrazio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2018. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 98,31 %, što predstavlja smanjenje od 1,02 % u odnosu na 2017.; nadalje napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 90,26 %, što je smanjenje od 3,49 % u odnosu na 2017.;

Uspješnost

2. napominje da je Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO), nakon što je provela reviziju Agencije 2017., u lipnju 2018. objavila rezultate kojima se potvrđuje vrlo visoka stopa izvršenja, čime se Agencija svrstala među tri najvažnija svjetska regulatora u sektoru zrakoplovstva;

3. potvrđuje da Agencija jača svoje sigurnosno-obavještajne funkcije i djelovanje u području sigurnosti, te posebno ističe da Agencija razvija program Data4Safety, koji će služiti kao platforma za veliku količinu podataka i kojim će se poboljšati sposobnost analize na europskoj razini;

4. potiče Agenciju da provede svoju politiku digitalizacije;

5. sa zadovoljstvom prima na znanje da Agencija dijeli resurse za zadaće koje se preklapaju s drugim agencijama, uključujući u prvom redu Europsku agenciju za sigurnost hrane, Europsku zakladu za osposobljavanje i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, u području anketiranja, e-učenja, usluga u oblaku i usluga na LinkedInu te osposobljavanja u području podizanja razine svijesti o zaštiti okoliša; snažno potiče Agenciju da nastavi aktivno raditi na produbljivanju i proširivanju suradnje sa svim agencijama Unije;

[1] SL C 279, 8.8.2018., str. 4.
[2] SL C 279, 8.8.2018., str. 5.

6. napominje da je 2018. provedena vanjska evaluacija procesa koji je doveo do razvoja jedinstvenog programskog dokumenta Agencije kao i načina provedbe savjetovanja s ključnim dionicima Agencije u pogledu pripreme jedinstvenog programskog dokumenta; napominje da Agencija radi na izradi akcijskog plana za poduzimanje mjera u područjima u kojima su moguća poboljšanja;

7. ističe ključnu ulogu Agencije u jamčenju najviše moguće razine zrakoplovne sigurnosti i zaštite okoliša na brzorastućem zrakoplovnom tržištu; ističe da je 2018. bila ključna godina za Agenciju s obzirom na stupanje na snagu Uredbe (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]); uviđa da povećane odgovornosti i radno opterećenje Agencije nisu popraćeni proporcionalnim povećanjem resursa, što je znatno otežalo ispunjavanje zadaća i ciljeva Agencije tijekom 2018. i dovelo do odgađanja ili pak deprioritizacije određenih aktivnosti; ponavlja da bi Agenciji trebalo osigurati odgovarajuća financijska sredstva i osoblje, koje se 31. prosinca 2018. smanjilo na 767 zaposlenika (u usporedbi s 771 zaposlenikom 2017.), kako bi mogla izvršavati važne zadaće koje su joj povjerene;

8. podsjeća na doprinos Agencije razvoju pametnih standarda koji se odnose na buku i emisije CO_2 i na njezinu odgovornost u pogledu ekološke certifikacije aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja; vjeruje da uz dodatne resurse Agencija može imati vodeću ulogu u razvoju i provedbi mjera za poboljšanje održivosti zrakoplovstva;

9. pozdravlja znatne napore koje je Agencija uložila u stvaranje jedinstvenog europskog područja bespilotnih letjelica;

10. zabrinut je zbog toga što je zrakoplovstvo atraktivna meta za kibernapade te zbog činjenice da softverske pogreške mogu imati ozbiljne posljedice; poziva Agenciju, zajedno s Europskim centrom za kibersigurnost u zrakoplovstvu, da dodatno poveća digitalnu otpornost europskog zrakoplovstva;

11. zabrinut je da će skorašnje uvođenje daljinski upravljanih zrakoplovnih sustava izazvati zabrinutost javnosti u pogledu sigurnosti; poziva Agenciju da više vodi računa o općim sigurnosnim pitanjima i zabrinutosti nadležnih organa u pogledu kaznenog progona prekršitelja;

12. poziva Agenciju da se pobrine za to da Unija brzo, što je brže moguće bez ugrožavanja sigurnosti, donese ujednačene propise o komercijalnoj prodaji bespilotnih letjelica koji se lako mogu ispuniti; izražava zabrinutost da Agencija za te nove zadatke nema dovoljno financijskih i ljudskih resursa;

13. napominje da je Agencija završila godinu s ukupnim deficitom od 2 000 000 EUR (višak od 700 000 EUR koji se odnosi na subvencijske aktivnosti i deficit od 2 700 000 EUR povezan s aktivnostima koje se odnose na takse i pristojbe); napominje da se deficit od taksi i pristojbi odbija od akumuliranog viška, koji se stoga smanjuje s 54 900 000 EUR na 52 200 000 EUR; primjećuje da su se u pogledu aktivnosti povezanih s taksama i pristojbama prihodi povećali za 1 800 000 EUR u usporedbi s 2017., pri čemu su se troškovi osoblja povećali za 3 700 000 EUR, administrativni troškovi za 900 000 EUR i operativni troškovi za 2 600 000 EUR; napominje da je, kada je riječ o aktivnostima povezanim sa subvencijom, povećanje subvencije za 2 000 000 EUR bilo dovoljno za pokrivanje rasta administrativnih troškova za 100 000 EUR i operativnih rashoda za 1 400 000 EUR;

14. pozdravlja korake poduzete kako bi se povećala učinkovitost Agencije, kao što je pokretanje programa „Lean efficiency agility” i drugih inicijativa za učinkovitost, što je dovelo do ukupnog smanjenja radnog opterećenja koje odgovora broju od 16 zaposlenika koji rade u punom radnom vremenu i Agenciji omogućilo da preraspodijeli radna mjesta i da se uspješno nosi s povećanim radnim opterećenjem i revidiranim potrebama kada je riječ o kvaliteti aktivnosti s trajnim učincima; pozdravlja i sve veću digitalizaciju, automatizaciju i pojednostavljenje financijskih postupaka, zbog čega je 86 % financijskih transakcija obrađeno „bez papira”;

15. pozdravlja činjenicu da je Agencija provela preporuku Revizorskog suda da se osigura neovisnost računovodstvenog službenika, koji sada u operativnim smislu odgovara upravnom odboru Agencije, a u administrativnom smislu izvršnom direktoru Agencije;

([3]) Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.).

16. pozdravlja donošenje smjernica o zviždačima od strane upravnog odbora Agencije i poziva Agenciju da osigura njihovu provedbu; napominje da su službe za unutarnju reviziju 2018. provele reviziju etike, obuhvativši područja kodeksa ponašanja, etike i prijevara, a nacrt izvješća o reviziji predviđen je za početak 2019.; u tom kontekstu ponavlja potrebu za uspostavom zaštitnih mjera protiv sukoba interesa;

Kadrovska politika

17. napominje da je 31. prosinca 2018. bilo izvršeno 95,74 % plana radnih mjesta, tj. da je imenovan 651 privremeni djelatnik od 680 privremenih djelatnika odobrenih u okviru proračuna Unije (u odnosu na 678 odobrenih radnih mjesta 2017. godine); također primjećuje da je 2018. za Agenciju radilo 83 ugovornih djelatnika i 19 upućenih nacionalnih stručnjaka;

18. sa zabrinutošću konstatira da se u podacima za 2018. primjećuje rodna neuravnoteženost kod višeg rukovodećeg osoblja (4 muškarca i 1 žena) i među članovima upravnog odbora (26 muškaraca i 3 žene);

19. prima na znanje da se Agencija pridružila inicijativi Komisije pod nazivom „Žene u prometu”, čiji je cilj povećanje mogućnosti zapošljavanja za žene na svim razinama; pozdravlja činjenicu da je Agencija uspostavila radnu skupinu za rodnu ravnopravnost koja će pružati preporuke za uklanjanje postojeće znatne neravnoteže;

20. potiče Agenciju da izradi dugoročni politički okvir za ljudske resurse usmjeren na ravnotežu između poslovnog i privatnog života njezina osoblja, cjeloživotno usmjeravanje i razvoj karijere, rodnu ravnotežu, rad na daljinu, nediskriminaciju, geografsku ravnotežu te zapošljavanje i integraciju osoba s invaliditetom;

Javna nabava

21. iz izvješća Revizorskog suda prima na znanje da je Agencija preuzela obveze za ugovor koji je sklopljen s Komisijom radi pružanja usluga arhiviranja otprilike osam mjeseci nakon što je taj ugovor obnovljen; napominje da je, u skladu s Financijskom uredbom, preuzimanje obveza iz proračuna potrebno evidentirati prije preuzimanja pravne obveze; prima na znanje odgovor Agencije da je preuzimanje obveze potpisano prije primitka računa, no nakon početka pružanja usluge te da je ta obveza stoga *a posteriori* obuhvaćena iznimkom; poziva Agenciju da evidentira proračunske obveze prije pravnih obveza;

22. sa zabrinutošću prima na znanje iz izvješća Revizorskog suda da je za ugovor o pružanju usluga analize podataka u iznosu do 5 000 000 EUR Agencija odlučila primijeniti okvirni ugovor samo s jednim subjektom na temelju otvorenog postupka objavljenog u *Službenom listu Europske unije*; primjećuje, ipak, da uvjeti utvrđeni u tom okvirnom ugovoru nisu bili dovoljno konkretni za omogućavanje poštenog tržišnog natjecanja jer u trenutku provedbe postupka javne nabave zahtjevi još nisu bili poznati; podsjeća na to da prema Financijskoj uredbi u takvim slučajevima javni naručitelj mora sklopiti okvirni ugovor s nekoliko subjekata te da se za pojedinačne nabave mora provesti natječajni postupak među odabranim izvršiteljima; prima na znanje odgovor Agencije u kojem ona navodi da je izabrala jedinstveni, a ne višestruki okvirni ugovor jer bi to inače za posljedicu imalo promjenu izvršitelja tijekom trajanja okvirnog ugovora te bi to imalo ozbiljne posljedice na dosljednost i pravodobni dovršetak postupka; poziva Agenciju da pripremi okvirne ugovore kojima se omogućuje pošteno tržišno natjecanje i jamči ostvarivanje vrijednosti za uloženi novac;

23. na temelju izvješća Revizorskog suda zaključuje da je Agencija u okviru drugog postupka javne nabave za temeljne poslovne aktivnosti Agencije, odnosno za eksternalizaciju zadaća certificiranja, ugovore dodijelila isključivo na temelju kvalitete usluga, bez evaluacije njihove cijene; osim toga, napominje da je Agencija s jednim subjektom sklopila ugovor prije nego što je zaprimila dokaz kojim bi se potvrdilo da ne postoje razlozi za isključenje ugovaratelja; iz odgovora Agencije prima na znanje da ta konkretna aktivnost Agencije nije sadržana u Financijskoj uredbi; nadalje, nije postojao rizik da će Agencija zatražiti usluge od neprihvatljivog pružatelja usluga jer je dokaz o kriterijima za isključenje bio dostavljen prije dodjele zadaća; poziva Agenciju da zajamči da se ugovori potpisuju tek nakon što se provjere kriteriji za isključenje;

24. s obzirom na primjedbe i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u vezi s uporabom nekih alata koje je uspostavila Komisija s ciljem uvođenja jedinstvenog rješenja za elektroničku razmjenu informacija s trećim stranama koje sudjeluju u postupcima javne nabave (e-nabava), napominje da je Agencija od siječnja 2018. svim dobavljačima omogućila da podnose elektroničke račune; nadalje, pozdravlja činjenicu da je do kraja 2018. više od 80 % računa primljeno u elektroničkom obliku; ističe, međutim, da se obrada elektronički podnesenih računa i kodiranje podataka na računima odvija ručno zbog toga što se to smatra najrazumnijim rješenjem;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

25. u svjetlu primjedbi i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u pogledu revizije koju je Agencija provela pod naslovom „Politika nepristranosti i neovisnosti: sprečavanje i ublažavanje sukoba interesa” te produljenja roka za dovršetak, reviziju i ažuriranje izjava o financijskim interesima za sve članove osoblja, napominje da je Agencija krajem svibnja 2019. od Službe za unutarnju reviziju primila završno revizijsko izvješće o etici, sprečavanju prijevara i sukobu interesa sa sveukupno gledano pozitivnim zaključkom o sustavima upravljanja i kontrole; nadalje, napominje da je Agencija pripremila akcijski plan u vezi s preporukama Službe za unutarnju reviziju i da Agencija do kraja ožujka 2020. planira provesti reviziju postojećeg okvira kodeksa ponašanja za svoje osoblje i članove žalbenog odbora Agencije kao i reviziju postupka za javne izjave o interesima članova upravnog odbora;

26. napominje da Agencija 62 % prihoda ostvaruje od naknada; prima na znanje stajalište Agencije da činjenica da podnositelji zahtjeva plaćaju naknade ne znači nužno sukob interesa;

Unutarnje kontrole

27. napominje da je Služba za unutarnju reviziju 2018. revidirala i potvrdila provedbu svih aktivnosti koje su bile u tijeku u području kontinuiteta poslovanja, upravljanja sigurnošću informacija i Europskog plana za sigurnost zračnog prometa;

28. ističe da je tijekom 2018. Služba Komisije za unutarnju reviziju sastavila revizijsko izvješće o procjeni strateških rizika u Agenciji, uključujući u području IT-a; nadalje, napominje da je Agencija pripremila akcijski plan za poduzimanje mjera u područjima u kojima su moguća poboljšanja;

29. napominje da je služba za unutarnju reviziju 2018. provela četiri postupka revizijskog jamstva kako bi se procijenilo poštuju li se relevantni propisi, jesu li ispunjeni ciljevi postupka te jesu li na odgovarajući način smanjeni ključni rizici; napominje da su sve revizije potvrdile razinu jamstva te da su izdane preporuke za dodatno poboljšanje bilo sustava kontrole bilo cjelokupne učinkovitosti postupaka; nadalje, prima na znanje da su se tijekom četiriju aktivnosti koje su uslijedile nakon revizija provedenih 2018. preostali rizici znatno smanjili i pali na prihvatljivu razinu i da su sve otvorene mjere provedene, pri čemu je posljednja mjera trebala je biti dovršena do trećeg tromjesečja 2019.;

30. poziva Agenciju da se usredotoči na to da javnosti prenese rezultate svojih istraživanja te da komunicira s javnošću preko društvenih mreža i drugih medija;

31. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 14. svibnja 2020. ([4]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([4]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0121.